

“He who controls time understands everything”

De ervaring van tijd in *Arcadia* van Iain Pears

BA scriptie Algemene Cultuurwetenschappen

Faculteit der Letteren

Radboud Universiteit Nijmegen

Danique Boekhorst

Begeleider Dr. F. van Dam

15/06/2019 Woordenaantal: 7902

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Het mimesis-model van Ricœur	6
2. De ervaring van tijd door de personages	11
2.1 De ervaring in 2222	12
2.2 De ervaring in 1960	15
2.3 De ervaring in Anterwold	18
3. Conclusie: narratieven als ervaring van tijd	23
4. Bijlage	25
5. Bibliografie	28

1. Inleiding

Tijd is een belangrijk onderdeel van literatuur. De lezer leest een verhaal binnen een bepaalde tijd, maar een verhaal speelt zich ook af in een bepaalde tijd en gedurende een bepaalde tijd. Sommige literaire werken verspringen zelfs in de tijd. Als dit gebeurt, kan tijdreizen een rol spelen in het verhaal. Dit is het geval in de roman *Arcadia* van Iain Pears uit 2015. Dit boek, dat tien verschillende verhaallijnen bevat die met elkaar verweven zijn, begint in 2222, verspringt vervolgens naar 1960 en loopt dan ook nog uit naar een alternatief universum genaamd Anterwold, dat zich blijkt af te spelen in de verre toekomst. Voor mijn onderzoek wil ik kijken op welke manier tijd weergegeven wordt in *Arcadia* en op welke manier tijd ervaren wordt door de personages. Mijn onderzoeksvraag is als volgt: op welke manier toont de roman *Arcadia* (2015) van Iain Pears een reflectie op het begrip tijd, door middel van de representatie van de ervaring van tijd door de personages?

Tijd is een zeer belangrijk aspect van literatuur en er is ook al veel onderzoek naar gedaan. Vanuit verschillende hoeken en met verschillende benaderingen proberen theoretici duidelijkheid te krijgen over dit veelzijdige, maar ook mysterieuze, fenomeen. Eén van de meest bekende theoretici in het veld is Gérard Genette en zijn structuralistische benadering. In het artikel ‘Temporality and Literary Theory’ stelt Theodore Martin dat Genette’s theorie een belangrijke basis legde met zijn concepten van volgorde, duur en frequentie als de voornaamste manieren om de temporele relaties tussen de vertelde tijd (‘story time’) en de narratieve tijd (‘narrative time’) begrijpelijk te maken (Martin 2). Deze drie concepten kunnen temporele vervormingen veroorzaken en creëren daarmee mogelijkheden voor het spelen met de tijd in een narratief (2). Genette, samen met andere structuralisten zoals Roland Barthes, benadert tijd in een narratief dus als een puur structurele en syntagmatische categorie; “time sequences narrative but does not move through it” (3). Paul Ricœur is het hier echter niet mee eens en verwerpt deze versimpeling van tijd door de structuralisten (3).

Ook Scheffel benoemt in het hoofdstuk ‘Time’ uit *The Living Handbook of Narratology* de theorie van Ricœur als een tegenantwoord op de structuralisten. Ricœur stelt in zijn werk *Time and Narrative* juist dat tijd wordt gecreëerd door middel van een narratief; “time becomes human to the extent that it is articulated through a narrative

mode, and narrative attains its full meaning when it becomes a condition of temporal existence" (Ricœur, *Vol. 1*, 52). Volgens Ricœur probeert de mens onbegrijpelijke en onverklaarbare objecten en situaties begrijpelijk te maken door middel van narratief. Tijd is daarbij het ultieme onverklaarbare, maar dankzij het vertellen van verhalen hopen we het te kunnen openbaren; "the true nature of time, [...] is only made visible when we narrativize it" (Theodore 4). De fundamentele connectie die Ricœur legt tussen tijd en narratief maakt zijn filosofische en fenomenologische benadering anders dan die van de structuralisten. Volgens Ricœur is tijd onvermijdelijk verweven met het narratief en de vertelling ervan, in plaats van dat het puur een structuur-gevende functie heeft. Tijd en narratief vooronderstellen elkaar; er is geen hiërarchie tussen de twee (Connerty 392).

Volgens David Carr, in de introductie van zijn boek *Time, Narrative, and History*, is er al veel gebruik gemaakt van fenomenologische benaderingen in onderzoek naar tijd, maar nog weinig in onderzoek over narratieven. Daarentegen zijn narratieven al wel intensief besproken door literaire critici en met name door de structuralisten (Carr, 'Introduction' 5). Het combineren van deze factoren, een fenomenologische benadering naar tijd in narratieven, kan juist zorgen voor een zeer vruchtbare analyse; "central to the analysis of stories and story-telling, apart from the temporal unfolding of events, is the relation among the points of view on those events belonging to characters in the story, the teller of the story, and the audience to whom the story is told" (5). De theorie van Paul Ricœur en de manier waarop ik deze zal toepassen zorgt precies voor deze vorm van analyseren.

In *Arcadia* van Iain Pears wordt tijd uitgelegd als iets wat het leven van de mens stuurt maar ondertussen wordt gecreëerd door de mens. Het is iets onvatbaars dat men vereenvoudigt om het te kunnen begrijpen. Ook in *Arcadia* spelen verhalen daarbij een belangrijke rol. De fenomenologische benadering van Ricœur verbindt tijd aan narratieven op dezelfde manier en daarom is dit een passende en interessante theorie voor dit onderzoek. Zoals vermeld is er al redelijk veel onderzoek gedaan naar tijd in romans, maar daarbij wordt vooral gekeken naar bekende werken zoals *Mrs Dalloway* van Virginia Woolf, waarnaar ook Ricœur zelf onderzoek heeft gedaan¹. Er is echter nog geen academisch onderzoek gedaan naar het boek *Arcadia* van Iain Pears, of een van zijn

¹ Ricœur, Vol. 2, 101-112

andere werken, dat juist voor een onderzoek naar tijd zeer geschikt is. Door een analyse van tijd in *Arcadia* kan ik een interessante toevoeging bieden aan het wetenschappelijk literaire veld dat zich bezighoudt met tijd en voornamelijk voor de fenomenologische kant.

Het eerste hoofdstuk van mijn scriptie zal een uitgebreide uitleg bieden van de theorie van Paul Ricœur voor het theoretisch kader en van de methode die ik zal hanteren. Ook zal daar een samenvatting gegeven worden van *Arcadia*. In de hoofdstukken die volgen zal ik, om het onderzoek uit te kunnen voeren, alle momenten waarop er over tijd gesproken wordt of het een belangrijk onderwerp is in *Arcadia* analyseren. Ik zal deze in drie verschillende hoofdstukken behandelen waarin ik per tijdperk (2222, 1960 en Anterwold) kijk naar de ervaringen van de personages. In de conclusie zal ik de stappen die ik heb gezet en de analyse samenvatten om een antwoord te kunnen geven op welke manier de roman *Arcadia* een reflectie op tijd toont.

1. Het mimesis-model van Ricœur

De fenomenologische benadering van de theorie van Paul Ricœur uit *Time and Narrative* biedt een model om verhoudingen tussen verhalen en de werkelijkheid te conceptualiseren, namelijk het mimesis-model. Mimesis wordt daarbij gedefinieerd als “de creatieve uitbeelding van de werkelijkheid in verhalen en de beïnvloeding van de werkelijkheid door die verhalen” (Heijden 259). Het model bestaat uit drie fases, namelijk mimesis₁, de prefiguratie; mimesis₂, de configuratie; en mimesis₃, de refiguratie (Heijden 259). Mimesis₁, de prefiguratie, is de voorkennis en ervaring die de lezer meeneemt bij het lezen van een verhaal (Baker, ‘Paul Ricœur’s’). Alles wat gebeurt in een verhaal en hoe het wordt ervaren door de lezer heeft zijn basis in de echte wereld, “the world of action, of structures, of symbols and of temporality” (Baker, ‘Prefiguration’). Kunnen werken met deze drie onderdelen uit de werkelijkheid (structuren, symbolen en temporaliteit) is van belang voor de narratieve bevoegdheid, de ervaring die de lezer heeft en opbouwt (Baker). Structuren zijn de (ongeschreven) regels die de compositie van een plot vormgeven, dus hoe een plot zich ontvouwt door middel van actie en hoe het verhaal zich ontwikkelt door de tijd (Baker). Symbolen zijn gebaseerd op culturele normen en waarden die ervoor zorgen dat wij kunnen bepalen wat goed is en wat fout. Kennis van symbolen vormt de ethische dimensie van de narratieve bevoegdheid (Baker). Temporaliteit verklaart Ricœur door middel van Augustinus’ begrip van tijd namelijk de ‘threefold present’, bestaande uit “a present of future things, a present of past things, and a present of present things” (Ricœur, Vol. 1, 60). Op dit moment heeft men verwachtingen voor de toekomst gebaseerd op kennis en ervaringen, maar men kijkt ook op dit moment naar het verleden door middel van herinneringen en de ervaringen die men heeft opgedaan. Het heden bevat alle mogelijkheden die men op dit moment heeft om te doen (Ricœur, Vol. 1, 60). Alle drie de tijden beleeft men in het nu. Ricœur merkt daarbij op dat er een verwantschap is met Heidegger’s idee van within-time-ness (61). “Being-within-time is the beginning of being able to narrate” (Baker, ‘Prefiguration’). Ricœur stelt dat de mens namelijk betekenis moet kunnen geven aan gebeurtenissen omdat hij of zij in de tijd leeft. De mens moet die gebeurtenissen een plek kunnen geven en kunnen ordenen. Door middel van taal (dan,

daarna, toen, vanaf, etc.) kan de mens die betekenis creëren door dingen te omschrijven en daarmee te situeren in de tijd (Baker).

Mimesis₂, de configuratie, is het lezen of horen van een verhaal dat is samengesteld uit op de werkelijkheid gebaseerde elementen, en dus op elementen uit de prefiguratie (Baker, 'Configuration'). Mimesis₂ heeft een bemiddelende rol tussen mimesis₁ en mimesis₃. Ricœur prefereert dan ook de term 'emplotment' boven plot omdat het de actieve en dynamische rol van het bemiddelen benadrukt (Baker). Emplotment medieert op drie manieren: als eerste tussen losse gebeurtenissen en de plot als geheel, deze losse gebeurtenissen krijgen hun betekenis alleen als ze worden samengevoegd tot een betekenisvol geheel om een verhaal te creëren; als tweede tussen personages, gebeurtenissen en handelingen om de plot te ontwikkelen, de narratieve bevoegdheid van de lezer wordt hier ingezet om het verhaal te begrijpen; als laatste, bemiddelen door middel van de chronologische dimensie, de volgorde van gebeurtenissen, en de dimensie van het beoordelen en selecteren van gebeurtenissen voor het ordenen van het geheel van de plot (Baker). Het resultaat van deze bemiddeling is dat de lezer het verhaal kan volgen (Ricœur, Vol. 1, 66). Fludernik stelt in het artikel 'Chronology, Time, Tense and Experientiality in Narrative' zelfs dat een verhaal tot leven komt door de configuratie. Zij gaat vervolgens ook al een stap verder en kijkt vooral naar de ervaring van de personages over de losse gebeurtenissen en handelingen; "what matters is the *shape* of events and their emotional meaning to the protagonists or teller" (Fludernik 130). Het is de ervaring die volgens haar telt en hetgeen ik ook zal onderzoeken.

Mimesis₃, de refiguratie, vindt plaats wanneer de lezer het verhaal vervolledigt door het terug te plaatsen in de echte wereld (Baker, 'Paul Ricœur's'). "Door de botsing van de wereld van de tekst met de wereld van de lezer is een verhaal in staat het wereldbeeld van lezers te veranderen" (Heijden). Volgens Ricœur is de mogelijkheid om zich te uiten het voornaamste doel van taal voor de mens (Baker, 'Refiguration'). "Because we are in the world and are affected by situations, we try to orient ourselves in them by means of understanding" (Ricœur, Vol. 1, 78) en dit doen we door middel van taal. Een narratief, een verhaal, visualiseert en hervormt de temporele dimensie van de echte wereld, de plaats en het belang van gebeurtenissen in de tijd (Baker, 'Refiguration'). Tijd is aporetisch van karakter. Dat wil zeggen dat het niet te verklaren is; taal kan niet precies zeggen wat tijd is (Baker). Door middel van niet-beschrijvende

taal, poëtische taal, wordt tijd wel toegankelijk gemaakt in narratieven. “Narrated time, then, is a poetic and non-descriptive response to the aporetic character of temporality” (Baker). Zo komt Ricœur, door middel van dit model, bij de volgende stelling: “time becomes human to the extent that it is articulated through a narrative mode, and narrative attains its full meaning when it becomes a condition of temporal existence” (Ricœur, *Vol. 1*, 52).

Doordat het verhaal teruggeplaatst wordt in en onderdeel wordt van de echte temporele wereld van de lezer, gaat het vooral om de ervaring van de lezer. Volgens Ricœur kunnen fictieve verhalen echter ook een fictieve ervaring van tijd weergeven (Kaplan 58-59). Dit worden dan “tales about time” genoemd (59). Deze verhalen over tijd vertellen enerzijds gebeurtenissen binnen de structuur van de plot, maar deze reflecteren hier anderzijds zelf ook op. Deze twee momenten heten de ‘narrated time’ (“the chronological time of the narrated episodes inscribed and frequently dated within the story” (59)) en de ‘time of narrating’ (“the nonchronological time of the narrator’s direct address to the reader” (59)). *Arcadia* is zo’n *tale about time*. De hoofdstukken die verteld worden vanuit het perspectief van Angela Meerson zijn geschreven vanuit het ik-perspectief. In deze hoofdstukken vertelt zij over hoe de tijdmachine werkt, hoe tijd werkt en hoe andere personages over de machine en tijd denken. Deze hoofdstukken zijn ook onderdeel van het narratief en de lezer wordt niet direct aangesproken, maar er is zeker sprake van een reflectie op de gebeurtenissen in het verhaal zelf. De overige hoofdstukken vanuit het perspectief van de andere hoofdpersonages worden overigens door een alwetende verteller beschreven.

Methode

Zoals vermeld in de inleiding zal ik deze theorie van Ricœur toepassen in mijn analyse van het boek *Arcadia*. Dit doe ik door middel van literatuuronderzoek om mijn analyse te onderbouwen en door close reading. Hierbij heb ik gekeken of er een logische structuur zat in de opbouw van de hoofdstukken van *Arcadia* (zie bijlage 1). Naast het feit dat er een lichte stijging te zien was in de vertelling van het perspectief vanuit personages in Anterwold, was er geen duidende structuur te zien. Het boek volgt voornamelijk de chronologische volgorde van de verhaalvertelling, de causale structuur, waarbij ook de spanningsboog wordt behouden en heeft geen technische structurele opbouw. Daarom heb ik alle momenten waarop er over tijd gesproken wordt genoteerd

en opgedeeld in de drie verschillende tijdsperiodes (2222, 1960 en Anterwold). Mijn analyse is ook gesplitst in deze drie periodes. Met alle momenten waarop er over tijd gesproken wordt bedoel ik niet tijd-aanduidende woorden als 'toen', 'later' en 'dan', maar de gedachtes en ervaringen van de personages over tijd die een rol spelen voor de verhaallijn.

Mijn onderzoek hanteert een fenomenologische benadering omdat het zich richt op de ervaring van tijd door de personages die vervolgens de lezers en hun ervaring beïnvloedt. Tijd is een zeer abstract concept en wordt in *Arcadia* ook benaderd als zodanig. Het wordt gecreëerd door de mens en ervaren door de mens en heeft dus geen vaste betekenis. Ricœur's theorie is hier perfect op toe te passen. Dit zal ik doen door eerst kort de voorkennis van narratieven te behandelen die voor de lezer van belang zijn voor het lezen van *Arcadia*, oftewel mimesis₁. Het lezen en interpreteren van *Arcadia* en hoe de personages tijd ervaren, wat ik zal doen aan de hand van de zojuist benoemde tijdsperiodes, valt onder mimesis₂. Vervolgens zal ik tot een conclusie komen per tijdsperiode, waarbij ik als lezer mijn interpretatie terugplaats in de werkelijkheid en betekenis geef aan de reflectie op tijd in *Arcadia*. Dit is mimesis₃.

Iain Pears' *Arcadia*

Het boek *Arcadia* speelt zich af in drie verschillende tijden. Deze tijden staan nauw met elkaar in verband doordat meerdere mensen van de ene periode naar de andere periode reizen. In deze drie tijdsperiodes wordt er anders omgegaan met tijd, maar opvallend genoeg ook met verhalen.

In 2222, een tijd van streng totalitarisme, ontwikkelt de Engelse wetenschapper Angela Meerson een machine dat andere universums kan creëren. Hoewel verschillende mensen uit de regerende elite duistere plannen hebben met deze uitvinding, weet alleen Angela hoe de machine werkt. Wanneer echter blijkt dat het geen nieuwe universums creëert maar het reizen naar (alternatieve) periodes in het verleden of de toekomst mogelijk maakt en daarmee veel gevaarlijker is dan Angela dacht, vlucht zij met al haar kennis naar het verleden naar 1936. Na verder onderzoek te hebben gedaan probeert zij jaren later, in 1960, opnieuw een prototype van de machine te maken om te zien of haar nieuwe hypothese klopt. Als inspiratie voor een alternatieve periode waar ze de machine op instelt, gebruikt Angela de aantekeningen voor een verhaal van een schrijver en vriend van haar genaamd Henry Lytten. Zijn verhaalwereld draagt de naam

Anterwold. Wanneer Rosie Wilson, het meisje dat op Henry's kat past, per ongelijk door de machine stapt, zet zij deze alternatieve wereld in beweging. Dit zorgt ervoor dat deze alternatieve wereld gekoppeld moet worden aan de werkelijkheid omdat er maar één werkelijkheid kan bestaan. Anterwold wordt dan dus of het verleden of de toekomst ten opzichte van 1960. Na veel onderzoek door Angela blijkt Anterwold een verre toekomst te zijn nadat een nucleaire bom een groot deel van de wereld en haar populatie heeft verwoest en deze weer na ongeveer 600 jaar herstellende is. Ondertussen in 2222 heeft de regerende elite de data van de machine in handen weten te krijgen en komt men met een plan dat grote gevolgen zal hebben; met de gedachte dat ze naar een ander parallel universum kunnen reizen vervoeren zij een nucleaire bom naar een moment tussen 1962 en 2024 met als doel de wereld te koloniseren en de bevolking uit te buiten. Als test wordt een afvallige van de regerende elite, Emily Strang, er achteraan gestuurd in de periode waarin deze wereld weer herstellende is. Emily is Angela's dochter en weet dan ook wat de machine daadwerkelijk doet. De regerende elite weet nog steeds niet dat er maar één universum kan bestaan en zij met deze nucleaire bom hun eigen leven, het heden in 2222, volledig van de kaart zullen vegen. Omdat er maar één universum kan bestaan en Angela in 1960 Anterwold heeft gecreëerd, het welke zich moest afspelen in de toekomst, heeft Anterwold de plaats ingenomen van de oorspronkelijke toekomst.

2. De ervaring van tijd door de personages

Om een verhaal te kunnen lezen heeft de lezer een bepaalde narratieve bevoegdheid nodig, zodat hij of zij kan werken met de structurele, symbolische en temporele kenmerken van een verhaal. De narratieve bevoegdheid staat niet vast maar is dynamisch (Baker, 'Prefiguration'). Gedurende het leven van de lezer zal deze namelijk blijven groeien omdat hij of zij constant wordt blootgesteld aan verhalen. Volgens Ricœur gaat het hierbij niet alleen om literatuur, maar ook bijvoorbeeld om het vertellen over zijn of haar werkdag of het ophalen van een herinnering (Baker). "All exposure to narrative and narrativity develops one's narrative competence" (Baker). De narratieve bevoegdheid van een persoon is daarom ook niet te analyseren en weer te geven, omdat het hele leven van begin tot einde gevuld wordt met verhalen. Deze bevoegdheid is voor iedere lezer anders, omdat iedereen op een andere manier in aanraking komt met allerlei soorten verhalen. De hoeveelheid aan verhalen in het dagelijks leven is daarentegen voor ieder persoon zo groot, dat iedereen getraind is om verhalen waar te nemen en erop te reflecteren (Baker).

Om *Arcadia* te kunnen lezen is er een bepaalde voorkennis nodig van verhaalstructuren om de opbouw van het verhaal en de ontwikkelingen door middel van handelingen in het verhaal te kunnen begrijpen. Zoals eerder vermeld, volgt *Arcadia* de chronologie van het verhaal en is er een duidelijke causale lijn. De lezer hoeft daarom niet veel moeite te doen om het verhaal te kunnen volgen. Daarentegen kent het verhaal wel tien verschillende hoofdpersonen, drie verschillende tijdsperiodes en wordt er veel beroep gedaan op het geheugen en puzzelvermogen van de lezer. Zo leert de lezer in het begin van het verhaal ene Chang (Pears 44) en ene Jaqui (79) kennen. Pas richting het einde komt de lezer er achter dat Jaqui eigenlijk Chang is en ze dus één persoon zijn (635). Er wordt van de lezer gevraagd om opnieuw de handelingen van Jaqui te plaatsen in het leven van Chang. Ook moet de lezer enige kennis hebben van Westerse literatuur omdat *Arcadia* veel intertekstuele verwijzingen bevat naar werken als *As You Like It* van Shakespeare (108; 614)² en *Narnia* van Lewis (65-66). Ook speelt het verhaal zich grotendeels af in Engeland in 1960 waardoor het verhaal is gesitueerd binnen de

² Niet alleen worden deze letterlijke verwijzingen benoemt, ook zijn er vele parallellen te zien tussen *As You Like It* en de verhaallijn van Rosie Wilson in *Arcadia*.

Westerse cultuur en de daarbij horende normen en waarden uit die tijd³. Dit vraagt een bepaalde narratieve bevoegdheid van de lezer op gebied van symbolische kenmerken in het verhaal. Iedere lezer leeft daarnaast op dezelfde manier in de tijd zoals de klok die aangeeft; overal op de wereld duren dagen 24 uur. De ervaring van tijd is voor ieder persoon echter anders en wordt, volgens Ricœur, door middel van het lezen en vertellen van verhalen begrijpelijk gemaakt. Dit is dan ook hetgeen ik zal onderzoeken in mijn analyse van *Arcadia*.

Tot zover de voorkennis die de lezer hoort te hebben voor het begrijpen van *Arcadia*. Deze voorkennis, oftewel mimesis₁: de prefiguratie, is nodig omdat alles wat in een verhaal gebeurt zijn basis heeft in de echte wereld (Ricœur, Vol. 1, 54). “Literature would be incomprehensible if it did not give a configuration to what was already a figure in human action” (Ricœur, Vol. 1, 64).

2.1 De ervaring in 2222

De verhaallijn

De wereld in 2222, de verre toekomst voor de lezer van dit moment, wordt door Angela in 1960 als volgt omschreven:

There are thirty-five billion people in the world [...]. Everything is run by a small elite of specially selected experts. Much of the planet is uninhabitable. All animals except us and things we eat have been sent into extinction. Democracy has been abolished as inefficient, everyone is automatically tracked every second of their lives, and dreams have been replaced by advertising. Most people are happy, though. The drugs in their food make certain of that, except for the few people who refuse to take them. They're really miserable. We call them renegades and lock them up occasionally. (Pears 351)

Dit klinkt als een verschrikkelijke dystopische wereld. Zo ook voor Rosie. “That’s not what we’ve been promised”, reageert zij (351). De bevolking in 2222 is zich er echter niet van bewust dat het ook anders kan. Zij worden onderdrukt door de regerende elite

³ Denk daarbij vooral aan bepaalde gendernormen. Rosie moet voldoen aan verwachtingen voor haar gender en leeftijd.

die alles in handen heeft en aanstuurt. “The constant, never-ending efforts of the elite, who organised and controlled everything with efficiency in mind” is het enige dat de populatie ondersteunt en voedt (489). Iedereen die daar wel tegenin gaat wordt gestraft. Dit is volgens de elite de enige manier om chaos en ineenstorting van de orde te voorkomen. Oldmanter, een belangrijk persoon binnen de elite, wil de machine van de instelling waar Angela werkt overkopen als “last, great gift to humanity” (490). Hij gelooft dat het reizen naar parallelle universums eindeloze mogelijkheden oplevert en ongelimiteerde hoeveelheden aan ruimte en middelen. Angela ontdekt na een test, waarbij ze een schoonmaker in de machine duwt, echter dat de machine het mogelijk maakt om naar (alternatieve) tijden in het verleden of toekomst te reizen en dat er dus maar één universum bestaat. De schoonmaker komt namelijk terecht in 1895 in Angela’s universum. Angela realiseert zich dat de machine veel te gevaarlijk is om te gebruiken omdat het de hele wereld kan hervormen. Wanneer ze dit vertelt aan haar baas, Hanslip, weigert hij echter te luisteren. De verkoop van de machine aan de elite is voor hem te belangrijk: “something too dangerous to use except for small experiments would have opened no wallets” (38). Angela vlucht daarom met haar kennis naar 1960, waarna Hanslip probeert om hulp te krijgen van Emily, Angela’s dochter. Emily is als renegade tegen de elite en heeft dan ook een dubbele agenda. Zij weet hoe de machine werkt en gaat op eigen voorwaarde in zee met Oldmanter. Emily zal als experiment door de machine naar de toekomst gestuurd worden en hoopt daar een betere wereld te kunnen creëren. Ze is echter niet voorbereid op de complete verwoesting van een groot deel van de wereld honderden jaren voor haar aankomst.

Mimesis₂: mijn interpretatie

Aangezien de bevolking bewust gelukkig gehouden wordt en er daarom verder weinig tot niet gesproken wordt over de beleving van de bevolking in 2222, zou de lezer twee groepen van elkaar kunnen onderscheiden: de elite en de renegades: zij die van alles, inclusief tijd, genoeg denken te hebben, en zij die tijd te kort komen. Dankzij de machine denkt de elite namelijk toegang te hebben tot oneindige parallelle universums en zijn verleden en toekomst. Hoewel ze zeggen de machine te willen beheren als cadeau voor de mensheid, levert het vooral veel op voor henzelf. Zij denken nog meer macht en invloed te krijgen door het koloniseren van de bevolking in parallelle universums. De renegades hebben juist meer tijd nodig om alle veranderingen die zij willen doorvoeren

om een betere wereld te kunnen creëren te verwezenlijken. Zij willen dit doen door middel van verhalen. Vrijwel alle archieven en bibliotheken in 2222 zijn namelijk verwoest. Het bestuderen van het verleden is daarbij al een eeuw verboden, want “[the elite does] not want anyone to think there might be an alternative to the way things are” (545). De mensheid leeft totaal niet in de tijd omdat ze geen kennis van het verleden hebben. Ze weten niet dat het ook anders kan en is geweest en dat ze daarvan kunnen leren. Maar weinigen hebben toegang tot documenten en verhalen uit het verleden en het zijn juist deze oude ideeën en gedachtes, die de renegades proberen te behouden, die de wereld kunnen veranderen. Het belangrijkste is namelijk om te herinneren, volgens hen. “Each person has a task, of memorising some important, vital, vulnerable field of knowledge. To keep them alive and safe. Each generation passes it on to the next. Ideas of music and poetry, of freedom and happiness. History, philosophy, even stories” (545). Kennis van verhalen en van de geschiedenis kan volgens de renegades zorgen voor verandering, omdat uiteindelijk alles tot zijn einde zal komen. “That is the one truth of history. Everything ends. Civilisations, empires, however powerful and strong” (544). Nu zijn de renegades wachtende, maar zij zullen klaar staan met hun kennis van het verleden om dan de wereld, de toekomst, te kunnen veranderen.

Mimesis₃: de betekenis van tijd

Het verleden als object van kennis is volgens de renegades in *Arcadia* een belangrijk element voor onze beleving van de wereld. Ook Carr stelt in de introductie van *Time, Narrative, and History* dat het verleden de horizon is voor onze dagelijkse beleving (Carr, ‘Introduction’, 4). Doordat men verhalen vertelt over het verleden waarbij verschillende narratieven worden uitgewisseld, wordt men onderdeel van deze narratieven (Carr, ‘Temporality’, 112). Volgens Carr is dit “the narrative character of human time” (110). Door het uitwisselen van narratieven leeft men dus in de tijd. Becker stelt in ‘Conceptualizing Time in Historiography’ dat hierdoor gebeurtenissen en mensen uit het verleden gerepresenteerd worden, maar, nog belangrijker, deze kennis en herinneringen worden overgedragen op toekomstige generaties (Becker 131). Dit doorgeven van generatie op generatie is voor de renegades ook zo belangrijk omdat zo de kennis onthouden en doorgegeven wordt tot het moment waarop het voor verandering kan zorgen. Door het blijven vertellen van narratieven en het blijven herinneren staat men niet alleen in contact met zijn tijdgenoten, maar ook met een

“peculiar form of temporal continuity” (Carr, ‘Temporality’, 113). Deze koppeling strekt zich daarmee uit voorbij de grenzen van zijn eigen leven naar het verre verleden en toekomst. Zo is er dus een ‘pre-thematic role’ voor kennis van het verleden in de ervaring en handelingen van het individu (113). “The past is part of the present as long as past events are remembered in contemporary minds, and as long as the past continues to be transformed into, and shaped by, narratives born out of collective and individual remembrance” (Becker 131). Narratieven, kennis van het verleden, zorgen er dus voor dat men zich bewust wordt van de achtergrond van zijn temporele bestaan, hij of zij zich een plek kan geven in het heden en verwachtingen kan creëren voor de toekomst.

Dit is hetgeen de elite probeert te vermijden door alle archieven en bibliotheken, alle plekken die narratieven in allerlei soorten en maten bevatten, te verwoesten. Hierdoor krijgt de bevolking geen kans om te zien wat er is gebeurd en geschreven, en om te herinneren. De mens kan voor zichzelf geen horizon creëren waarvan hij of zij kan leren en op voort kan bouwen. Zij koppelen hun leven niet aan het verleden of de toekomst waardoor ze een individuele ervaring hebben in het doorlopende nu (114).

2.2 De ervaring in 1960

De verhaallijn

Voor de lezer van nu is 1960 een bekende tijd dankzij de Koude Oorlog die toen speelde. Engeland, net als de rest van Europa, was in die tijd een “grey industrial land, full of strife and surrounded by the darkening clouds of another war” (Pears 70). Schrijven is voor Henry Lytten daarom een uitvlucht. Iedere zaterdag komt hij met zijn schrijfgroep samen om ideeën en verhalen uit te wisselen. Lytten vertelt daarbij over Anterwold, een nieuwe wereld, een utopie, die hij aan het creëren is. “I want to construct a society that works. With beliefs, laws, superstitions, customs. With an economy and politics. An entire sociology of the fantastic”, zegt hij (11). Ondertussen probeert Angela een nieuwe machine te ontwerpen. Om deze uit te testen gebruikt zij de aantekeningen van Henry voor Anterwold omdat ze ervan uitgaat dat deze zo ver mogelijk is verwijderd van de realiteit. Zo zou het vrijwel onmogelijk moeten zijn dat Anterwold zich koppelt aan de realiteit en verleden of toekomst wordt. Wanneer Rosie door de machine stapt wordt

Anterwold echter in beweging gezet. Doordat er een kopie van haar daar achterblijft wanneer zij weer teruggaat naar 1960, kan Angela de machine niet meer uitschakelen en koppelt het zich toch aan de realiteit; ook mede door de acties van de elite in 2222.

Anterwold is nu de verre toekomst.

Mimesis₂: mijn interpretatie

Dat narratieven uit het verleden belangrijk zijn voor het nadenken over de temporele wereld wordt ook door Henry beschreven. “We are our past, [...] if you want to know the future you have to know what has already taken place. The past is everywhere in us,” stelt hij (107-108). Ook verhalen in het algemeen zijn volgens hem onmisbaar: “stories take place in societies, otherwise they cannot exist. The first must precede the second” (11). In Anterwold, Henry’s verhaal, leeft men ook overeenstemmend met narratieven uit de ‘Story’. De bevolking behandelt de Story als een soort geloof. Het is datgene wat hen stuurt en komt daarom ook vooraf aan de maatschappij. Dit zal uitgebreid behandeld worden in het hoofdstuk over Anterwold.

Wanneer Angela tijdreizen probeert uit te leggen, stelt zij dat het universum, en daarmee tijd, eigenlijk puur bestaat uit informatie, oftewel narratieven. Tijdreizen heeft daarom “nothing to do with either travel or time” (185). Tijdreizen is alleen het maken van kleine veranderingen in de totaliteit van informatie waaruit het universum bestaat (185). Je zou dus kunnen stellen dat daarmee het narratief van het universum verandert. Door middel van een metafoor legt Angela tijd verder uit:

Say that reality is a piece of string on a flat surface. Birth at one end, death at the other. [...] ‘Now’ is at any point between the two. The piece of string can, in theory, move anywhere on the surface, but can only be in one place at a time. Now, if you push it at any one place, the string on both sides of your finger will change position a little – in temporal terms, both before and after will adjust. Next, move the end – create a different future. Again, the rest of the string will move. There are an infinite number of places where the string can be, but only one where it actually is. (183-184)

Tijd zou de lezer dus kunnen zien als de rode draad van het narratief van het universum. Daarnaast gebruikt Angela ook de metafoor van de weegschaal met het verleden op de ene kant en de toekomst op de andere. Een verandering bij de één creëert ook een verandering bij de ander (184). Hoe logischer een alternatieve wereld dan wordt

gemaakt, hoe eerder de rode draad neigt om naar die bestemming te verplaatsen. Dit was dus het geval bij de totstandkoming van Anterwold. Angela kon de machine niet meer sluiten waardoor het bleef bestaan. Ondertussen creëerde de elite in 2222 een nieuwe wereld. “Just as the future is determined by the past, so the past is determined by the future” (349). Hieruit valt af te leiden dat er geen verschil is tussen oorzaak en gevolg; “each is the required condition for the other to take place” (590). Causaliteit is een illusie gecreëerd door het geloof in tijd. Tijd is alleen maar een artificiële indeling van de wereld om situaties te kunnen begrijpen (685).

Het verhaal van Henry, die met zijn vele intertekstuele verwijzingen voortbouwt op verhalen uit het verleden, is onderdeel geworden van de toekomst. Hierbij heeft de realiteit, 2222, dus plaats moeten maken voor Anterwold. De toekomst is daarmee ook gebaseerd op verschillende narratieven uit het verleden.

Mimesis₃: de betekenis van tijd

Net als de renegades, haalt ook Henry het belang van verhalen en geschiedenis aan. Hij stelt zelfs dat verhalen voorafgaan aan de maatschappij. In het artikel ‘Experientiality’ van Caracciolo, waarin hij ingaat op het begrip ‘experientiality’ van Fludernik, stelt hij dat verhalen altijd gebonden zijn aan menselijke ervaringen (Caracciolo, hfdstk. 3.1). Deze houden zich namelijk bezig met belangen en waarden van de mens die onderdeel zijn van onze dagelijkse realiteit en daarmee baseren zij zich dus op onze ‘experiential background’ (Hfdstk. 3.1). Dit is echter geen eenzijdige interactie, aangezien allerlei soorten verhalen ook veranderingen teweegbrengen in de realiteit, waarden en handelingen van de ontvanger (Hfdstk. 3.2). “Thus engaging with narrative not only taps into recipients’ repertoire of past experiences (or “experiential background”), but can also produce shifts and changes in this repertoire” (Hfdstk. 3.2). Dit is ook wat de mimesis-theorie van Ricœur stelt, die ik in dit onderzoek toepas.

Volgens Davis, in het artikel ‘Life Stories: Ricœur’, is het vertellen van verhalen over onze levens een van de meest fundamentele aspecten van de levens waarover wij de verhalen vertellen (Davis 120). Het is het ordenen van “the chaos of experience into the order of sense” (120). Deze verhalen hoeven niet per se ‘waar’ te zijn, maar zij creëren wel een onderdeel van de waarheid. Dit kan gekoppeld worden aan hetgeen Ricœur de ‘narrative identity’ noemt (120). Volgens Ricœur is er “no fixed, eternal, immutable essence of the self either inside or outside language, only an ongoing self-

construction through the unstable, changeable autobiographical, autofictional stories we tell to ourselves and others” (120-121). De narratieve identiteit is dus een proces dat door middel van verhalen constant herzien wordt en veranderd, oftewel de narrative identity verandert constant door middel van de refiguratie (mimesis₃).

In *Arcadia* wordt tijd door Angela gezien als de rode draad van informatie van het universum, oftewel een narratief. Volgens Becker is tijd een object van structuur en interpretatie en kan het daarom vorm geven aan de socio-culturele identiteit van mensen of deze identiteit bevragen (132). Doordat tijd door Angela gezien wordt als een narratief geeft dus ook tijd, de rode draad van informatie, vorm aan de identiteit. Ook tijd als narratief ordent dus de “the chaos of experience into the order of sense” (120).

2.3 De ervaring in Anterwold

De verhaallijn

In 2222 wordt Chang, een collega van Angela, door Hanslip naar 1960 gestuurd om Angela te zoeken. Nadat hij Angela heeft gevonden stuurt zij hem vervolgens naar Anterwold om uit te zoeken wanneer Anterwold precies plaats vindt in de tijd en hoe de bevolking tijd ervaart. In Anterwold kennen ze namelijk geen uur systeem; “They don’t have any rational or fixed system for counting time. [...] Their attitude to time is one thing I need you to check” (Pears 406). Chang, de enige persoon die in alle tijden is geweest, omschrijft Anterwold als volgt:

This Arcadian idyll of [Henry] requires the wholesale destruction of nearly all of humanity and hundreds of years of misery and despair. [...] In comparison to [1960] [Anterwold] is technologically primitive. It has lost much of the art of engineering, knows little about chemistry. No concrete, no large-scale use of steel. By logical extrapolation, which is how it develops, there is only one way that could happen. [...] A massive dislocation which pushes technological development into reverse. A war [...]. A nuclear one. (666-667)

Deze nucleaire oorlog heeft honderden jaren voor het ontstaan van Anterwold plaatsgevonden. Het grootste deel van de wereld is daarmee volledig verwoest en de enige kennis die men van de geschiedenis heeft komt uit overgebleven verhalen. Deze

verhalen zijn samengevoegd tot de Story; een verhaal over de mensheid. “It tells you who you are, what you might expect from this life. Some believe it can foretell the future. Mastery of the Story gives you mastery over life itself” (56). De mensheid gelooft dat alle informatie, alle kennis die men nodig heeft, de gehele waarheid, te vinden is in de Story en alléén in de Story. Verhalen hieruit worden overgebracht aan de bevolking door ‘storytellers’, omdat het grootste deel van de bevolking analfabeet is en zelf geen toegang heeft tot de verhalen. Alleen wat zij verkondigen is de waarheid en verhalen van anderen moet men niet geloven. Storytellers hebben dan ook hoog aanzien in de maatschappij. Henary (één van de belangrijkste personages uit het verhaal van Henry Lytten die hij heeft vernoemd naar zichzelf en dus ook tot leven is gewekt door de machine van Angela) is zo’n storyteller en hij helpt Lady Catherine, heerser over Wildon, vaak bij het maken van beslissingen. Aan het einde vertelt Lady Catherine dat zij eigenlijk Emily is, dochter van Angela, die jaren geleden aankwam in de toekomst.

Mimesis₂: mijn interpretatie

De nucleaire bom die de elite uit 2222 stuurde naar het verleden, heeft gezorgd voor een nucleaire oorlog waardoor technologische ontwikkelingen achteruit werden gestuurd. Hoewel de bevolking van Anterwold genoeg basiskennis bezit van bacteriën en ziektes en zij duidelijk de ontwikkeling van gelijkheid op vele fronten hebben meegekregen, voelt Anterwold zeer middeleeuws aan. Zoals vermeld wordt het leven van de bevolking niet gestructureerd door klok-tijd, maar door een sterk geloof in de Story. De Story vertelt over de gehele geschiedenis na de ‘darkness’, na de verwoesting, en functioneert als een soort religie. De storytellers zijn daarbij eigenlijk predikers. Hoewel er niets bekend is van de tijd vóór de darkness omdat men het niet wil weten, is Henary juist wel daarin geïnteresseerd. Hij probeert de meest moeilijke verhalen te lezen om deze kennis op te doen, want “he who understood the darkness would also understand the Return, for the beginning and the end were one and the same” (210). Henary stelt daarmee dat wanneer men de oorzaak van de verwoesting van de wereld begrijpt, men ook de opbouw, de terugkeer, begrijpt. Het einde van de ene periode is ook het begin van de ander. Dit is het geval voor de gehele geschiedenis en door dat te begrijpen kan men, volgens Henary, weten wat de toekomst zal brengen. Henry Lytten, medeoprichter van Anterwold, gaat echter sterk in tegen het diepe geloof van de bevolking in de Story wanneer hij door de machine de toekomst betreedt. Hij stelt dat het doel van de Story is

om de bevolking te helpen in plaats van te hinderen. Dat ze alles wat er in staat in twijfel moeten trekken en zelf na moeten denken in plaats van alles te volgen alsof het regels zijn. “Doubt, not trust. That is the purpose of the Story, but you have missed the lesson. [...] It contains your past, I say. It does not contain the future” (624). Men moet eruit halen wat goed is en bruikbaar, meer niet. Men moet dus niet zijn of haar volledige geloof baseren op de Story en dus op de geschiedenis, want daardoor blijft hij of zij vastzitten in het verleden en kan diegene juist niets veranderen. Men moet ervan leren en de geschiedenis herschrijven. Aangezien de Story ook als religie fungeert, zou je kunnen stellen dat er daarmee ook kritiek geleverd wordt op het sterk aanhangen van een geloof zonder zelf na te denken en er mee in discussie te gaan. Ook een religie moet men bevragen en niet zien als regelgevend.

Chang, die zichzelf Jaqui noemt in Anterwold, zegt over Etheran, een andere storyteller, dat “[he] was overwhelmed at the thought that there was useful information that existed outside the great Story” (473). De bevolking en de storytellers leven zo volgens de narratieven uit de Story dat men niet nadenkt over wat er daarbuiten afspeelt.

Mimesis₃: de betekenis van tijd

Door het sterke geloof in de verhalen van de Story, ziet de bevolking het als de enige waarheid en dus als de realiteit. Einsohn stelt, in het artikel ‘Ideology, Utopia, and Faith’, dat metaforen een soort kader leveren waarbinnen bepaalde aspecten van de realiteit bekeken kunnen worden. De Story bestaat voornamelijk uit metaforen, verhalen die niet letterlijk genomen kunnen worden maar eerst ontrafeld moeten worden (“Many studied the stories and loved lengthy discussions about their meanings (209); “It was all but meaningless, yet that suggested its meaning was deeper than anything” (210). Het is daarom belangrijk om de metaforen, en dus de verhalen, niet letterlijk te nemen, maar zelf te interpreteren en van betekenis te voorzien. De mens is daarbij verantwoordelijk voor de betekenis die zij eraan geven, die voor iedereen anders is en dus subjectief, en de manier waarop ze die kennis vervolgens overdragen (Einsohn 112). Woorden kunnen namelijk een ideologie bevatten en moeten daarom voorzichtig worden gebruikt. Er moet ruimte zijn voor dialoog en discussie (113). “Words, and the ideas they express, are powerful affective forces” (113). Het is dus belangrijk om verhalen, in het

geval van de bevolking van Anterwold de Story, te bevragen en niet het volledige geloof erop te baseren, zoals ook Henry Lytten argumenteert.

Daarnaast zijn woorden één van de belangrijkste componenten van de geschiedenis; “words drive history” (113). Hoewel de bevolking in Anterwold namelijk niet zozeer praat over tijd en ze daardoor tijd niet echt lijken te ervaren, doen ze dit wel. Zoals Becker stelt vooronderstelt en veroorzaakt geschiedschrijving “a reflection on the phenomenon of ‘time’” (Becker 131). Door middel van het sterke geloof in de Story, dat de geschiedenis omvat, is de bevolking zich bewust van tijd en temporaliteit. “Memory gives us access to the perception of time. Memory even structures time” (139). Geschiedschrijving is echter, zoals ook hierboven vermeld, subjectief. In het artikel ‘George H. Mead's Metaphysic of Time’ stelt Natanson that Mead gelooft dat “ the content and meaning of past events as well as the imagined, planned for, or projected occurrences-to-be of the future are equally hypothetical, since both are structured, interpreted, and reconstructed in a present” (Natanson 772). Gebeurtenissen uit de geschiedenis worden dus constant vanuit het standpunt vanuit het heden benadert en daarmee worden verwachtingen voor de toekomst gecreëerd. Dat een gebeurtenis in het verleden heeft plaatsgevonden is daarbij een feit, maar het is van belang om te weten dat wat de gebeurtenis inhield en wat het betekende geen feiten zijn (772). Een gebeurtenis is alleen een gebeurtenis voor de waarnemer die het als een gebeurtenis ziet. Deze waarneming is daarmee “within a space and time perspective [and] within the immediate or not-so-immediate interests and concerns of the observer” (772). Wederom wordt de gehele waarneming geplaatst in het heden en dus binnen de subjectieve ervaring van de waarnemer. Door de geschiedschrijving letterlijk te nemen, zoals de bevolking van Anterwold doet, leert men niets over het heden en kan men geen verwachtingen stellen voor de toekomst. Het is belangrijk dat men gaat achterhalen wat het in het heden betekent en waarom, zodat men ervan kan leren. Dit is wederom de kritiek die Henry Lytten heeft op de bevolking.

Het heden bevindt zich constant zelf in een “horizon of temporal movement” (772) en elke generatie herschrijft zijn geschiedenis. Deze geschiedenis is veranderlijk voor zover de kennis ervan kennis is binnen de context van het heden. Door het te plaatsen in het heden geeft de mens betekenis aan de kennis van het verleden. Daarom is herschrijven belangrijk anders krijgt het die betekenis niet. Ook kan men niet leren van het verleden voor de toekomst als men het niet plaatst in het heden. De toekomst

heeft namelijk “status and significance only in relationship to a present. Just as the past achieves reconstruction only within a present, so the future *is* future only with respect to a present” (774).

De geschiedschrijving is dus belangrijk omdat het de mens bewust maakt van zijn temporele bestaan, maar het de mens ook leert over het heden wanneer hij betekenis geeft aan de gebeurtenissen uit het verleden. Daarmee kan de mens alleen leren van het verleden wanneer hij er mee in discussie gaat en het bevraagt en het dus niet letterlijk allemaal overneemt. De geschiedenis moet herschreven worden en geïnterpreteerd worden om betekenis te krijgen voor het heden en de toekomst. Mead stelt uiteindelijk dat “reality exists in a present” (775). Ook de structuralist Gilles Deleuze is het hiermee eens, zoals benoemd in het artikel van Panigrahi: “the past and the future do not designate instants distinct from a supposed present instant, but rather the dimensions of the present itself” (Panigrahi 84). Herinneringen van het verleden en verwachtingen voor de toekomst zijn onderdeel van het heden en krijgen dus betekenis in het heden. Dit sluit aan bij wat Ricœur stelt aan de hand van het drievoudige-heden van Augustinus. De mens leeft in de tijd, in het nu, en moet daarom betekenis kunnen geven aan gebeurtenissen om die een plek te kunnen geven. Door middel van taal, in het geval van de bevolking in Anterwold in de vorm van de Story, doet men dit en kan men er betekenis aan geven. Het is daarbij dus echter wel belangrijk om constant opnieuw die betekenis te blijven geven.

3. Conclusie: narratieven als ervaring van tijd

Aan de hand van het mimesis-model van Ricœur heb ik geprobeerd antwoord te vinden op de vraag: op welke manier toont de roman *Arcadia* (2015) van Iain Pears een reflectie op het begrip tijd, door middel van de representatie van de ervaring van tijd door de personages?

De eerste fase, mimesis₁: de prefiguratie, is voor iedere lezer persoonlijk omdat iedereen een andere narratieve bevoegdheid heeft. In de tweede fase, mimesis₂: de configuratie, heb ik geanalyseerd hoe de personages in *Arcadia* tijd ervaren. In 2222 heb ik daarbij vooral gekeken naar de ervaring van de elite en de renegades, in 1960 naar die van Henry Lytten en Angela, en in Anterwold naar de ervaring van de gehele bevolking. Door middel van mimesis₃, de refiguratie, heb ik betekenis kunnen geven aan deze ervaringen en heb ik het teruggekoppeld naar mijn eigen realiteit. Dit geeft daarbij ook antwoord op mijn onderzoeksvraag. In *Arcadia* wordt in 2222 vooral het belang van verhalen (van de geschiedenis) aangetoond waardoor men zichzelf in de tijd kan plaatsen. Door narratieven te blijven herinneren en door te geven van generatie op generatie staat men in contact met een “peculiar form of temporal continuity” (Carr, ‘Temporality’, 113). Kennis van narratieven van het verleden zorgen ervoor dat men bewust wordt van zijn temporele bestaan, men zichzelf een plek kan geven in het heden en verwachtingen kan creëren voor de toekomst. In 1960 wordt laten zien dat verhalen zich bezig houden met belangen en waarden uit de realiteit, maar dat ze tegelijkertijd ook invloed hebben daarop. Dit is ook hetgeen Ricœur stelt aan de hand van dit mimesis-model. Verhalen ordenen ervaringen van de mens wat gekoppeld kan worden aan zijn narrative identity die door middel van verhalen constant veranderd. Tijd is echter ook een narratief en ordent het dus mede onze ervaringen. Door de ervaringen uit Anterwold werd duidelijk dat men zich bewust is van tijd door middel van narratieven uit de geschiedenis. De geschiedenis is echter subjectief omdat men zelf betekenis toekent aan de woorden en deze dus ook “verkeerd” begrepen kunnen worden. Het is daarom belangrijk dat men de narratieven bevraagt en ermee in discussie gaat. Ook is het subjectief omdat men betekenis geeft aan de geschiedenis vanuit de context van het heden. Daarmee krijgt de geschiedenis echter ook pas zijn betekenis. Het

is dus belangrijk dat geschiedenis constant herschreven en geïnterpreteerd wordt om betekenis te krijgen voor het heden en de toekomst.

Concluderend wordt tijd in *Arcadia* dus weergegeven als een narratief dat onze ervaringen ordent. Door middel van kennis uit het verleden, narratieven, wordt men zich daarbij bewust van zijn of haar positie in de tijd. Het is wel belangrijk dat men in discussie gaat met deze narratieven uit het verleden, zodat diegene ze een betekenis kan geven in het heden en voor de toekomst. Tijd is dus sterk gekoppeld aan narratieven (uit en over het verleden) en functioneert er zelfs als één. Dit is interessant omdat het een stap verder gaat dan dat Ricœur stelt in zijn theorie. Tijd wordt niet alleen kenbaar gemaakt door narratieven en narratieven worden niet alleen betekenisvol wanneer ze geplaatst worden in de context van de tijd, maar tijd functioneert zelf ook als een narratief.

Voor mijn onderzoek heb ik mij vooral gericht op de representatie van de ervaring van tijd door de personages. Daarbij heb ik, vanwege de omvang van het onderzoek, de kern van alle verhaallijnen per tijdsperiode genomen en dus de ervaringen van de personages met de grootste invloed op de beleving van tijd. Aangezien *Arcadia* wel tien verschillende verhaallijnen telt, heb ik helaas vele personages achterwege moeten laten. Zo heb ik de beleving van Rosie in Anterwold niet meegenomen omdat haar ervaring van tijd niet nadrukkelijk gerepresenteerd wordt tot het moment waarop zij in gesprek gaat met Angela en het dus overgaat in Angela's ervaring. Daarnaast ben ik ook niet verder ingegaan op het feit dat Anterwold een creatie is en blijft van Henry Lytten en wat dit zegt over zijn beleving van het heden. Hij wilde namelijk met zijn verhaal een betere wereld en maatschappij creëren. Dit wilde zijn collega Persimmon echter ook maar Lytten omschrijft deze als volgt: “[Persimmon] lays out what he thinks is the perfect technocratic society. Hell on earth [...], but he has forecast the future remarkably well. The nightmare he conjures up is extraordinarily like [2222]” (Pears 683). Voor verder onderzoek zou het dus interessant zijn om te onderzoeken hoe de beleving van tijd en zijn narratieven uit het verleden en heden invloed heeft op onze verwachtingen voor de toekomst en dus hoe utopia's, zoals Anterwold, en dystopia's, zoals 2222, tot stand komen en wat dit zegt over het heden.

4. Bijlage

Bijlage 1.

De tijdsperiode en het hoofdpersonage per hoofdstuk:

1. Anterwold	- Jay
1960	- Lytten
2. 1960	- Rosie
3. 2222	- Jack en Angela
4. 1960	- Chang
2222	- Chang
5. Anterwold	- Henary en Jay
6. 1960	- Lytten
7. Anterwold	- Jay
8. Anterwold	- Henary
9. 2222	- Angela
1960	- Angela
10. Anterwold	- Jay
11. 1960	- Rosie
12. 1960	- Lytten
13. 2222	- Jack en Hanslip
14. 1960	- Chang
15. Anterwold	- Jay
16. 2222	- Hanslip, Jack en Chang
17. Anterwold	- Pamarchon en Rosie
18. 1960	- Angela
19. 1960	- Lytten
20. Anterwold	- Henary
21. 1960	- Chang
22. 1960	- Angela
23. Anterwold	- Rosie en Jay
24. 2222	- Jack
25. 2222	- Hanslip

- 26. Anterwold – Pamarchon en Rosie
- 27. 1960 – Lytten
- 28. Anterwold – Rosie
- 29. Anterwold – Henary en Jay
- 30. 2222 – Jack
- 31. 1960 – Angela en Rosie
- 32. Anterwold – Jay
- 33. 1960 – Chang
- 34. 1960 – Angela en Lytten
- 35. Anterwold – Jay
- 36. 1960 – Angela en Chang
- 37. Anterwold – Rosie
- 38. 2222 – Jack
- 39. Anterwold – Jay en Pamarchon
- 40. 1960 – Sam en Angela
- 41. Anterwold – Antros en Rosie
- 42. Anterwold – Chang
- 43. Anterwold – Henary
- 44. 2222 – Oldmanter
- 45. Anterwold – Pamarchon
- 46. 1960 – Rosie en Angela
- 47. Anterwold – Catherine, Rosie en Pamarchon
- 48. 2222 – Jack en Emily
- 49. Anterwold – Pamarchon
- 50. Anterwold – Henary
- 51. 1960 – Lytten
- 52. Anterwold – Jay en Catherine
- 53. 1960 – Rosie en Lytten
- 54. 1960 – Angela
- 55. Anterwold – Henary en Rosie
- 56. Anterwold – Rosie en Lytten
- 57. Anterwold – Lytten, Jay en Henary
- 58. Anterwold – Lytten en Chang

- 59. 2222 – Jack, Oldmanter en Emily
- 60. Anterwold – Pamarchon en Catherine
- 61. Anterwold – Chang, Lytten en Rosie
- 62. 1960 – Rosie, Lytten en Angela
- 63. 1960 – Angela en Lytten
- 64. 1960 – Angela en Rosie
- 65. 2222 – Jack
- 66. Anterwold – Jay, Pamarchon, Rosie en Catherine

5. Bibliografie

Primaire bron

Pears, Iain. *Arcadia*. Faber & Faber, 2015.

Secundaire bronnen

Becker, Eve-Marie. 'Conceptualizing Time in Historiography.' *The Birth of Christian History*, door Eve-Marie Becker, Yale UP, 2017.

Baker, Joe. 'Paul Ricoeur's Mimetic Narrativity, in Summary.' *Figurational*, 4 nov. 2017, <https://figuration.al/paul-ricoeurs-mimetic-narrativity-in-summary-ef006a539ae6>.

---. 'Configuration and Narrative Emplotment.' *Figurational*, 23 okt. 2017, <https://figuration.al/configuration-and-narrative-emplotment-649c1500f317>.

---. 'Prefiguration and Narrative Competence.' *Figurational*, 21 okt. 2017, <https://figuration.al/prefiguration-and-narrative-competence-e8d324278357>.

---. 'Refiguration, Understanding and Transformation.' *Figurational*, 28 okt. 2017, <https://figuration.al/refiguration-understanding-and-transformation-2492d2b40212>

Caracciolo, Marco. 'Experientiality.' *The Living Handbook of Narratology*, samengesteld door Peter Hühn e.a., Hamburg University, 2014. <https://www.lhn.uni-hamburg.de/node/102.html>. Geraadpleegd, 10 mei 2019.

Carr, David. 'Introduction.' *Time, Narrative, and History*, Indiana UP, 1991. *ACLS Humanities E-Book*, <https://www.fulcrum-org.ru.idm.oclc.org/concern/monographs/0g354f50j>

- . 'Temporality and Historicity.' *Time, Narrative, and History*, Indiana UP, 1991. *ACLS Humanities E-book*, <https://www-fulcrum-org.ru.idm.oclc.org/concern/monographs/0g354f50j>
- Connerty, J.P. 'History's Many Cunning Passages. Paul Ricoeur's Time and Narrative.' *Poetics Today*, jrg. 11, nr. 2, 1990, pp. 383-403. *Jstor*, <https://www.jstor.org/stable/1772623>
- Davis, Colin. 'Life Stories: Ricœur.' *Traces of War*, door Colin Davis, Liverpool UP, 2018. *Jstor*, <https://www.jstor.org/stable/j.ctt1ps33bb.10>.
- Einsohn, Howard Ira. 'Ideology, Utopia, and Faith: Shaw, Ricoeur, and the Passion for the Possible.' *Shaw*, jrg. 15, 1995, pp. 105-121. *Jstor*, <https://www.jstor.org/stable/40681415>.
- Fludernik, Monika. 'Chronology, Time, Tense and Experientiality in Narrative.' *Language and Literature*, jrg. 12, nr. 2, 2003, pp. 117-134. *SAGE*, <https://doi.org/10.1177/0963947003012002295>.
- Heijden, Jeroen van der. 'Is in verhalen alles tijd wat de klok slaat? Mimesis in het werk van Ricoeur.' *Forum der Letteren*, 1990, pp. 258-270. *Dbnl*, https://www.dbnl.org/tekst/_for004199001_01/_for004199001_01_0023.php.
- Kaplan, David M. *Reading Ricœur*. SUNY press, 2008. *Google Scholar*, https://books.google.nl/books?id=Qqi0ORENsdsC&vq=fictive+experience&hl=nl&source=gbs_navlinks_s
- Martin, Theodore. 'Temporality and Literary Theory.' *Oxford Research Encyclopedia of Literature*, dec. 2016, pp. 1-26. *Oxford Research Encyclopedia of Literature*, DOI: 10.1093/acrefore/9780190201098.013.122
- Natanson, Maurice. 'George H. Mead's Metaphysic of Time.' *The Journal of Philosophy*, jrg. 50, nr. 25, 1953, pp. 770-782. *Jstor*, <https://www.jstor.org/stable/2021648>.

Panigrahi, Sambit. 'Postmodern Temporality in Italo Calvino's Invisible Cities.' *Italica*, jrg. 94, nr. 1, 2017.

Ricoeur, Paul. *Time and Narrative: Vol. 1*. University of Chicago Press, 1990. *ACLS*, <https://www-fulcrum-org.ru.idm.oclc.org/concern/monographs/zs25x8720?locale=en>.

---. *Time and Narrative: Vol. 2*. University of Chicago Press, 1990. *ACLS*, <https://www-fulcrum-org.ru.idm.oclc.org/concern/monographs/0r9674034>.

Scheffel, Michael, e.a. 'Time.' *The Living Handbook of Narratology*, samengesteld door Peter Hühn e.a., Hamburg University, 2014. *LHN*, <http://www.lhn.uni-hamburg.de/article/time>. Geraadpleegd, 12 feb. 2019.